

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 18.10.2023
COM(2023) 594 final

2023/0364 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ όσον αφορά την τροποποίηση των παραρτημάτων V (Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων) και VI (Κοινωνική ασφάλιση) και του πρωτοκόλλου 31 (σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών), της συμφωνίας για τον ΕΟΧ

(Κανονισμός ELA)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στο πλαίσιο της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ σε σχέση με την προβλεπόμενη έκδοση της απόφασης της Μεικτής Επιτροπής σχετικά με την τροποποίηση των παραρτημάτων V (Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων) και VI (Κοινωνική ασφάλιση) και του πρωτοκόλλου 31 (σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών), της συμφωνίας για τον ΕΟΧ

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Η συμφωνία για τον ΕΟΧ

Η συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (στο εξής: συμφωνία για τον ΕΟΧ) εξασφαλίζει ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις στο πλαίσιο της εσωτερικής αγοράς για τους πολίτες και τους οικονομικούς φορείς στον ΕΟΧ. Προβλέπει την ενσωμάτωση της νομοθεσίας της ΕΕ που καλύπτει τις τέσσερις ελευθερίες και στα 30 κράτη μέλη του ΕΟΧ, τα οποία αποτελούνται από τα κράτη μέλη της ΕΕ, τη Νορβηγία, την Ισλανδία και το Λιχτενστάιν. Επιπλέον, η συμφωνία για τον ΕΟΧ καλύπτει τη συνεργασία σε άλλους σημαντικούς τομείς όπως οι τομείς της έρευνας και της ανάπτυξης, της εκπαίδευσης, της κοινωνικής πολιτικής, του περιβάλλοντος, της προστασίας του καταναλωτή, του τουρισμού και του πολιτισμού, οι οποίοι, συλλογικά, είναι γνωστοί ως «*συνοδευτικές και οριζόντιες πολιτικές*». Η συμφωνία για τον ΕΟΧ άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1994. Η Ένωση, με τα κράτη μέλη της, είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

2.2. Η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ

Η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ είναι αρμόδια για τη διαχείριση της συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Αποτελεί φόρουμ για την ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τη λειτουργία της συμφωνίας για τον ΕΟΧ. Οι αποφάσεις της λαμβάνονται με συναίνεση και είναι δεσμευτικές για τα μέρη. Η Γενική Γραμματεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει την ευθύνη, από την πλευρά της Ένωσης, για τον συντονισμό των θεμάτων του ΕΟΧ.

2.3. Η προς έκδοση πράξη της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ

Η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ αναμένεται να εκδώσει την απόφαση της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ (στο εξής: *προς έκδοση πράξη*) όσον αφορά την τροποποίηση των παραρτημάτων V (Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων) και VI (Κοινωνική ασφάλιση) και του πρωτοκόλλου 31 (σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών) της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

Στόχος της προς έκδοση πράξης είναι η ενσωμάτωση του Κανονισμού για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004, (ΕΕ) αριθ. 492/2011 και (ΕΕ) 2016/589 και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2016/344¹, στη συμφωνία για τον ΕΟΧ.

Δεδομένου ότι η απόφαση (ΕΕ) 2016/344 περιλαμβάνεται ήδη στη συμφωνία για τον ΕΟΧ, θα πρέπει, επομένως, να διαγραφεί από τη συμφωνία για τον ΕΟΧ.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1149 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004, (ΕΕ) αριθ. 492/2011 και (ΕΕ) 2016/589 και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2016/344 ΕΕ L 186 της 11.7.2019, σ. 21.

Η προς έκδοση πράξη θα καταστεί δεσμευτική για τα μέρη σύμφωνα με τα άρθρα 103 και 104 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Η Επιτροπή υποβάλλει το συνημμένο σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ προκειμένου να εγκριθεί από το Συμβούλιο ως θέση της Ένωσης. Η θέση, μόλις εγκριθεί, θα πρέπει να παρουσιαστεί στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ το συντομότερο δυνατό.

Το συνημμένο σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ θεσπίζει δικαιώματα συμμετοχής των κρατών ΕΟΧ-EΖΕΣ στην Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας, τα οποία υπερβαίνουν ό,τι μπορεί να θεωρηθεί ως απλή τεχνική προσαρμογή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου. Επομένως, η θέση της Ένωσης καθορίζεται από το Συμβούλιο.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό *«των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας»*.

Η έννοια των *«πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα»* περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εκάστοτε όργανο. Περιλαμβάνει επίσης κείμενα που δεν έχουν μεν δεσμευτική ισχύ βάσει του διεθνούς δικαίου, αλλά *«επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης»*².

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ είναι όργανο που έχει συσταθεί με βάση συμφωνία, και συγκεκριμένα τη συμφωνία για τον ΕΟΧ. Η πράξη την οποία καλείται να θεσπίσει η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ συνιστά πράξη παράγουσα έννομα αποτελέσματα. Η προς έκδοση πράξη θα είναι δεσμευτική βάσει του διεθνούς δικαίου σύμφωνα με τα άρθρα 103 και 104 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

Η προς έκδοση πράξη δεν συμπληρώνει ούτε τροποποιεί το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας. Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ σε συνδυασμό με το άρθρο 1 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης βάσει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2894/94

² Απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

του Συμβουλίου, εξαρτάται πρωτίστως από την ουσιαστική νομική βάση της νομικής πράξης της ΕΕ που πρέπει να ενσωματωθεί στη συμφωνία για τον ΕΟΧ.

Εάν η προς έκδοση πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο ουσιαστική νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Δεδομένου ότι η απόφαση της Μεικτής Επιτροπής ενσωματώνει τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 2019/1149 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004, (ΕΕ) αριθ. 492/2011 και (ΕΕ) 2016/589 και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2016/344 (OJ L 186 της 11.7.2019, σ. 21) στη συμφωνία για τον ΕΟΧ, είναι σκόπιμο η παρούσα απόφαση του Συμβουλίου να βασιστεί στην ίδια ουσιαστική νομική βάση με την πράξη που ενσωματώνεται. Ως εκ τούτου, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι τα άρθρα 46 και 48 της ΣΛΕΕ.

4.3. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι τα άρθρα 46 και 48 της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 1 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.

5. ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

Δεδομένου ότι η πράξη της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ θα τροποποιήσει τα πρωτόκολλα V (Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων) και VI (Κοινωνική ασφάλιση) και το πρωτόκολλο 31 (σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών) της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, ενδείκνυται να δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* μετά την έκδοσή της.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ όσον αφορά την τροποποίηση των παραρτημάτων V (Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων) και VI (Κοινωνική ασφάλιση) και του πρωτοκόλλου 31 (σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών), της συμφωνίας για τον ΕΟΧ

(Κανονισμός ELA)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 46 και 48 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2894/94 του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 1994, σχετικά με ορισμένες λεπτομέρειες εφαρμογής της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο³, και ιδίως το άρθρο 1 παράγραφος 3,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο⁴ (στο εξής: συμφωνία για τον ΕΟΧ) άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1994.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 98 της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, η Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ δύναται να αποφασίσει να τροποποιήσει, μεταξύ άλλων, τα παραρτήματα V (Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων) και VI (Κοινωνική ασφάλιση) και το πρωτόκολλο 31 (σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών), της συμφωνίας για τον ΕΟΧ.
- (3) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/1149 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004, (ΕΕ) αριθ. 492/2011 και (ΕΕ) 2016/589 και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2016/344⁵ πρέπει να ενσωματωθεί στη συμφωνία για τον ΕΟΧ.
- (4) Συνεπώς, τα παραρτήματα V (Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων) και VI (Κοινωνική ασφάλιση) και το πρωτόκολλο 31 (σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς

³ ΕΕ L 305 της 30.11.1994, σ. 6.

⁴ ΕΕ L 1 της 3.1.1994, σ. 3.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1149 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004, (ΕΕ) αριθ. 492/2011 και (ΕΕ) 2016/589 και την κατάργηση της απόφασης (ΕΕ) 2016/344 ΕΕ L 186 της 11.7.2019, σ. 21.

τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών), της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως.

- (5) Η θέση της Ένωσης στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ θα πρέπει συνεπώς να βασιστεί στο συνημμένο σχέδιο απόφασης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί, εξ ονόματος της Ένωσης, στη Μεικτή Επιτροπή του ΕΟΧ για την προτεινόμενη τροποποίηση στα παραρτήματα V (Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων) και VI (Κοινωνική ασφάλιση) και στο πρωτόκολλο 31 (σχετικά με τη συνεργασία σε ειδικούς τομείς εκτός του πλαισίου των τεσσάρων ελευθεριών), της συμφωνίας για τον ΕΟΧ, βασίζεται στο σχέδιο απόφασης της Μεικτής Επιτροπής του ΕΟΧ που επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει από την ημερομηνία της έκδοσής της.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*